

GLAS NARODA.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Štev. 76.

New York, 22. septembra 1900.

Leto VIII.

Prvi strel.

Razpor med deputijem in ljudstvom v Shenandoah.

Dva mrtva in mnogo ranjenih.

Shenandoah, Pa., 21. sept. Z enim mahom se je položaj razpora med posetniki premogokopov in premogarji spremenil, štrajk je zahteval že danes prve žrtve: dva mrtva in sedem ranjenih. V-8 dan je vladala tukaj nekaka skrivnostna tišina, kakor pred nevihto in res se je slednja popoldne pričela.

Že za ranega jutra se je tu in v okolici zbralo več skupin štrajkarjev, ki so vprizorili več izgrediv. Ker krajevne oblasti niso bile vstane neštrajkujoče delavce varovati, bile so takorekoč prisiljene prositi šerifa Toole pomoči, kateri je tudi zahteval ugodil ter poslal dva deputija z malo četo pomagačev, kateri so prišli proti večeru na lice mesta. Deputiji so se takoj podali k rovu „Indian Ridge“, da bi neštrajkujoče delavce domov spremenili.

Ob 4 uri popoldne so se delavci po East Centre Str. podali proti domu. Toda že pri Lehigh Valley železnici čakala jih je velika množica ljudi večinoma Poljaki, Slovaki in Madjari. Množica uvrstila se je na obeh straneh ulice tako, da so morali od deputijev spremljavi delavci iti mimo vseh štrajkarjev. Jedva so bili deputiji med množico, ko je nekdo iz bližnje gostilne ustrelil, na kar se je na deputije vsula toča kamenja. Razjarjena množica je bila oborožena z gorjanci in bati se je bilo, da pride do pretepa.

Toda oni isti šerif, ki je malo preje zapovedal svojim ljudem orožja ne rabiti, ukazal je hladnokrvno streljati na množico, kar so krvoločni deputiji tudi takoj izvršili. Dva mrtva in sedem ranjenih obležalo je na ulici, a šerif s svojim močtvom je hrabro bežal v bližnji hotel Ferguson.

Vojaštvo nad štrajkarje.

Harrisburg, Pa., 21. sept. Governor Stone kot višji poveljnik narodne garde je pozval pod orožje polke: 4, 8 in 12. general Gobinove brigade, konjico iz Harrisburga in baterijo C Gatling Gun topničarstva. General Gobin prevzame poveljništvo in se odpelje danes ponoči s posebnim vlakom v Shenandoah.

Jutri ob peti uri zjutraj upa dospeti tja z večino svojega moštva. Governor Stone je dobil mnogo brzojav od uradnikov in meščanov, kateri so ga prosili naj pošlje tja milico, ker šerif Toole ne more vzdržati miru in governor se je nato odločil pozvati milico.

Poročali so mu, da se je v Shenandoah pojavil upor, pri katerem so bile tri osebe usmrteno in pet ujet ranjenih. Generalmajor Miller je na potu v Harrisburg.

Governor Stone je prve državne voje uradnike brzojavno pozval v Harrisburg h konferenci, pri kateri bodo razmotrivali položaj v okraju trdega premoga.

Velikansko podjetje.

Arhitekt Filip Louis Santi iz Brooklyna je predložil vladi prošnjo za izdelovanje načrta velikanskega mostu, kateri bi vodil iz Manhattan na Staten Island in bi veljal \$24,000,000. Po njegovem načrtu vodil bi most iz Battery Park ob Liberty Island v New Brighton in bi bil 5½ milj dolg. Prošnjo je vlada odkazala odboru za stavbo mostov in rogov.

O štrajku premogarjev.

Armada štrajkarjev narašča.

Wilkesbarre, Pa., 18. sept. Danes so se v tukajšnjem okraju vrste štrajkarjev pomnožile za lepo število novih sobojevnikov. Podjetniki seveda trdijo nasprotno. V šestih premogokopih Lehigh & Wilkesbarre Co. so večeraj in danes zjutraj še deloma delali. Štrajkarji so te ljudi pregovorili in popoldne so morali omenjene premogokope zapreti. Le malo mož je bilo pri volji delati, toda s temi niso mogli nadaljevati dela v premogokopih. Samo v premogokopu Moccasin delajo še v polnem številu. Ta premogokop je v štiri milje oddaljen od premogokopov Lehigh & Wilkesbarre Co. in tam so delavci v popolni zvezi. Podjetniki so danes več z gorjanci in revolverji oboroženih izvanrednih policajev nastanili pri premogokopih. Da se delavci nadejajo resnega boja, kaže okoliščina da so kakor v Scrantonu tudi tu pokupili skoraj vse orožje in strelivo. V Pittstonu je bilo te dni prodanih 500 revolverjev.

Železniški služabniki v tukajšnji okolici so danes že občutili prvi nasledek štrajka. 1600 strojevodij, kurilcev, sprevednikov in zaviralcev Lehigh Valley Central kakor tudi Delaware Lackawanna in Western železnice so odslovili za nedoločen čas. Dotični ljudje so baje kar očito izrazili svoje simpatije s premogarji.

Dolge vrste štrajkarjev.

Scranton, Pa., 19. sept. Napočil je tretji dan velikega boja premogarjev. Razburjenost narašča na vseh krajih in na novo se je tisoče mož pridružil četam štrajkarjev. V Lackawanna in Wyoming dolini od Forrest City do Shickshinny ne delajo v nobenem premogokopu več. Celo Culm perillisce so prazne in zapušcene. Večrainsje demonstracije v Pittstonu se je udeležilo najmanj 12.000 štrajkarjev. Premogarji so prišli skupaj od vseh krajev, nekteri najmanj 6 milj daleč.

Na Erie železnici vozijo premogarski vlaki zelo redko in na stotine železniškega oboja je vsled tega brez dela. Električno razsvetljavo mesta so morali ustaviti zaradi pomanjkanja premoga in v mnogih tovarnah so bili iz istega vzroka primorani ustaviti delo. Skupno število štrajkarjev cenijo danes na 141.000 in samo kakih 30.000 premogarjev je še na delu. Štrajkarji so povsod mirni in ne prestopajo nobene postave, ako vključ temu pride do izgrediv ne bode njihova krivda.

Izgredi neizogibni.

Wilkesbarre, Pa., 19. sept. Premogokopi Pennsylvania železnice so bili danes zjutraj prazni, v Moccasinu premogokopu pa še delajo. Pinkertonci so že dospeli in takoj zasedli vhode k premogokopom. Od 250 mož, kateri so večeraj delali v premogokopu Moccasinu, je danes 210 izostalo. Uradniki unije pravijo, da ne hodo preje pobivali, dokler ne bodo vsi premogarji okraja pristopili k uniji. Iz sosednjih premogokopov se poroča, da so štrajkarji razvozili dva deputija, ker sta žalila več žensk; potem so jima razrgali uniforme raz telesa in ju dobro pretepli. Farmerji okolice se pritožijo, da je več poljskih pridelkov pokradenih odkar se je pričel štrajk. V Luzerne je bilo iz nekega skladišča ukradenih 15 sodov moke in 200 fantov riza.

Bosi bi radi imeli izgrede.

Shamokin, Pa., 19. sept. V nobenem tukajšnjem premogokopu ne delajo, samo nekaj strojevodjev je še na prostoru, ker pazijo na poslušajoče sesalke. Med Shamokinom in Carmelom je danes zopet 1000 mož ostavilo delo. Število tukajšnjih štrajkarjev znaša sedaj 14.000 in samo kakih 1000 mož je še na delu, kateri se bodo pa najbrže jutri pridružili štrajku. Ljudje so trdno sklenili ne prelomiti postav, ako bi jih pinkertonci dražili. Bosi delajo, kakor bi se bali izgrediv, toda v istini bi iste le radi prouzročili.

Ščuvanje k prelivanju krvi.

Harrisburg, Pa., 19. sept. „Do prelivanja krvi bode prišlo!“ Tako kriče posetniki premogokopov pri Williamstown, kjer so skabi na delu. Bosi trdijo, da so štrajkarji pretili vse skabe pobiti. Poklicali so na pomoč šerifa, kateri je z več oboroženimi možmi pripravljen braniti skabe. Tudi slednje so bosu oborožili in jim zapovedali streljati na vsakega štrajkarja, kateri bi se jim približal. Skabi so zasmehovali meščane, kateri so jih hoteli pregovoriti naj oddajo orožje.

V vsemu okraju Reading Co. narašča štrajkarsko gibanje. Blizu Reading, Pa., je zbrala družba 300 Pinkertoncev in drugih pobijalcev, da bodo prouzročevali nemire.

Kaj podjetniki nameravajo.

Wilkesbarre, Pa., 20. sept. Boj premogarske unije v gorenjem delu okraja se obrača sedaj proti West End premogokopu v Moccasinu kjer edino še delajo. Toda tudi tam je danes od 250 mož 50 ostavilo delo. Upajo, da bodo koncem tedna tudi ta premogokop morali zapreti. Dve družbi, Cox Brothers v Hazletonu in American Co. sti se obrnili do šerifa naj jima pošlje deputije, češ da njihove premogoperilnice niso v stanju delati. Šerif je odklonil, češ boljše je, ako ostane nekaj perillisce zaprtih, nego štrajkarje razkačiti z deputiji.

Pomanjkanje premoga je tu že zelo občutno. Vsi tukajšnji prodajalci so svoje zaloge prodali in ne morejo dobiti več premoga. Splošno mnenje je, da štrajk ne bode dolgo trajal.

Kaj premogarji zaslužijo.

Minole dni je več premogarskih baronov objavilo sestave, ktere naj bi dokazale, da premogarji zaslužijo \$2 60 na dan. V odgovor naj sledi tu število delavcev osem velikih družb in mesečne plače, ktere so se jim izplačale:

Družba	Število delavcev	Mesečne plače
Lehigh & Wilkesbarre	5.705	\$114.100
Del. & Hudson Coal Co.	3.090	61.800
Susquehanna Coal Co.	3.801	77.821
Kingston Coal Co.	2.262	45.240
Del. Lack. & West Co.	2.230	46.600
Lehigh Valley Coal Co.	1.130	22.780
Red Ash Coal Co.	652	13.040
Parish Coal Co.	1.166	23.370

Skupaj 20.126 \$404.751

Iz gorenjih števil je razvidno, da premogarji povprečno niso mogli več zaslužiti nego \$20 na mesec. To se vjema tudi z vsemi poročili, ktera so objavila zanesljive osebe o razmerah v okraju trdega premoga. Ako bi premogarji zaslužili \$2.60 na dan, potem bi jih vsi agitatorji sveta ne mogli pregovoriti in nobena moč na svetu ne mogla prisiliti k štrajku.

Še dva premogokopa zaprli.

Hazleton, Pa., 20. sept. Položaj se je zboljšal v prid štrajkarjem. Danes so zaprli še premogokopa Coleraine in Evans. Mislili so, da v teh premogokopih ne bode štrajka, toda danes je večina delavcev ostala doma. Le malo premogarjev je prišlo, toda z istimi niso mogli nadaljevati dela. Nasprotno je v premogokopih Jeddo in Oakdale delalo nekaj več ljudi. Uzrok temu je kakor pravijo štrajkarji, ker se ljudje boje, da bi na plačilni dan

ne dobili svoje plače, ako bi ne delali do konca.

Shamokin, Pa., 20. sept. Vsi premogokopi izvzemši North Franklin in Locust Cap so bili danes zaprti. V slednjih dveh premogokopih je bilo tako malo ljudi, da o pravem delu ne more biti govora in bodo ista najbrže jutri zaprli. Nad 400 mul so pripeljali iz premogokopov Philadelphia & Reading Co., da jih odvedejo v Shuylkill premogokope. Nek uradnik družbe je izrekel danes pretenje, da bodo premogokope za vedno zaprli, ako prihodnji ponedeljek ljudi ne bodo na delu.

Štrajk premogarjev v Tennessee.

Coal Creek, Tenn., 19. sept. Kakih 800 premogarjev Coal Creek Coal Co. je danes ostavilo delo. Zahtevali so namreč 7½ odstotno povišanje plače, ktereji zahtevi je družba tudi takoj ugodila, a ker družba tudi ostalim delavcem ni povišala plačo, pričeli so danes zopet štrajkati.

Lebanon, Pa., 19. sept. 900 delavcev železnih rudnikov American Iron & Steel Co., kateri so 1. avg. ostavili delo, ker je takrat družba znižala plačo (od \$4 na \$3 od tone) pričelo je danes zopet za znižano plačo delati. Tudi ostali delavci, v kolikor že niso dobili drugod dela, pričeli bodo v ponedeljek delati.

Deweyeva slava je vedno manjša.

Mornarski poročnik Hobson pravi, da so Španci sami potopili svoje ladije.

Vancouver, B. C., 20. sept. Poročnik Richmond P. Hobson, ki se je večeraj vrnil iz Hongkonga, kjer je vodil poplave španskih vojni ladij „Isla de Cuba“ in „Isla de Luzon“, ktere so se v morskhi bitki pri Manili potopile, pravi, da je obojta ladij le zaradi tega poškodovano, ker so pol leta pod vodo ležale, gornji deli poškodovani so od ognja, lesenje je razdejano, a železje zaradi vročine zvito. Hobson je prepričan, da so Španci, videč da proti ameriškim modernim ladjam ne morejo vztrajati, svoje ladije sami potopili, kajti vsled izjave Hobsona, ameriške bombe španski ladjam skoro nikake škode niso napravile; kar je škoda na imenovanih treh ladjah, je le nad površjem vede. Poročnik Hobson nastopi prihodnji mesec novo službo pri brooklynskem oddelku mornarice.

Sayville, L. I. Admiral Dewey, bral je povsem ravnodušno novice kako je poročnik Hobson zopet njegovo slavo za par stopinj ponižal, kajti tudi njemu je znano, da „nič na svetu vedno ni“, vendar se je proti poročevalcu, ki ga je o tej zadevi izpraševal v svojo obrambo izrazil, češ „ladije „Isla de Cuba“, „Isla de Luzon“, in „Don Juan de Austria“, so bile v resnici izmed dvanajstih ladij španskega ladjevoja najmanj poškodovane, vsled česar jih je vlada tudi pustila popraviti, po bitki pri Manili plule so same brez ptuje pomoči v Hongkong, kjer se je s popravo pričelo, mnogo poprej nego je prišel Hobson v imenovano mesto. Isto nistem jaz nikdar zatrjeval, da smo baš mi sovražnikovo ladjejeje potopili, temveč sam vladi javil: „Mi smo brodojve razdejali“; videl sem pa s svojimi lastnimi očmi kako je uničila naša granata admiralovo zastavno ladjo „Reina Maria Christina“, da ladije pod vodno črto niso mnogo poškodovane, more biti že istinito, kajti vsakomur je znano, da granate pod vodo ne napravijo mnogo škode“. Na to se je Dewey od poročevalca poslovil in odšel.

Požari.

Požar skladišča.

Šestnadstropno skladišče, takozvani „Terminal Stores“, ktero se razprostira čez ves blok na 27. in 28. cesti v New Yorku je te dni požar deloma razdjalo. Ogenj je nastal ob 7. uri zjutraj in po večernem delu, ko so gasilci mislili, da ni več nevarnosti, izbruhnil je zopet plamen. Mislijo, da so drugi izbruh požara zakrivali gasilci, ker so pustili odprta notrauja vrata, skozi ktera se je razširil požar v drugi oddelek poslopja. Ker so na zunanjih oknih železne oboknice, zaprli so plamen še le ko so prvi uradniki prišli v pisarne poslopja in ista našli polne dima. Pozvali so hitro še tri oddelke gasilcev in dvagasilni ladiji. Bilo je tudi zadnji čas, kajti do šestega nadstropja je švilgal plamen ko so gasilci na novo pričeli boj proti ljutemu požaru, boj pri katerem je bilo treba premagati velike težave, kajti gosti dim je dušil vrle gasilce, kateri so se morali večkrat umakniti. Pet gasilcev je bilo na rokah hudo opečenih. Še le ob 1. uri popoldne se je posrečilo omejiti ogenj, kateri je povprečno cenitvi napravil \$200.000 škode.

Polovica sela pogorelo.

Velik požar je obiskal te dni selo Spring Lake, N. J. Trinajst poslopj, med temi krasne hiše in trije veliki hoteli so postali žrtve požara. Skupno škodo cenijo \$400.000. Ogenj je nastal v neki perillisce ob 1. uri zjutraj. Neka v perillisce poslušajoča ženaka je našla drva okolo peči predno je zapustila poslopje. Drva so se užgala in v malo minutah je bilo vse poslopje v plamenu, kateri je nekaj časa pretil uničiti vse selo. Zelo hitro se je razširil ogenj in predno so zamogli gasilci dospeti na pogorišče, gorele so že sosedne hiše in Mammoth hotel. V istem času je bilo v hotelu le malo gostov, kateri so brez težave zamogli rešiti svoje življenje. Krajevni gasilci so kmalu uvideli, da brez taje pomoči proti požaru ne bodo nič opravili in res, še le ko so gasilci sosednih vasi dospeli na pogorišče, pričelo se je vpešno rešilno delo. Med tem časom se je vsled hudega vetra razširil požar na Essex in Sussex hotel in uničil ista kakor tudi več drugih poslopj. Nekaj časa je bilo videti, da bode požar uničil vse selo, toda skoraj z nadčloveškim naporom se je gasilcem naposled le posrečilo omejiti ogenj.

Osodepolni ogenj.

Toledo, O., 20. sept. Večeraj se je vnelo skladišče tukajšnjega trgovca Henry Rosen. Mestni gasilci pribiteli so takoj na lice mesta, a komaj so pričeli gasiti, kar se podere stena in pokoplje enajst gasilcev; jeden bil je na mestu usmrten, ostali so več ali manj poškodovani.

Požar ladij v St. Louis.

St. Louis, 21. sept. Parnik „War Eagle“, lastnina Eagle Packet Co. in „Carrier“, Calhoun Packet Co. sta se danes v ladjestaji pri Locust St. vnela. Škodo cenijo na \$100.000. Na vsakem parniku zahteval je požar jedno žrtve. Tudi dva manjša parnika „Illinois“ in „Eagle“ sta se vnela, vendar so plamen pravčasno pogasili. Ogenj je nastal na parniku „War Eagle“. Na parobrodu „Carrier“ je bilo 20 potnikov, vendar so se potniki in moštvo rešili.

HITROST ni čarjanje, pač samo dobro volje je potreba pri POSILJANJU DENARJEV V STARO DOMOVINO in gotovo je najhitrejši in najcenejši v pošiljanju denarjev. FRANK SAKSEK, 109 Greenwich St., New York.

Maščevanje snubača.

V mestni bolnišnici v Newarku leži 38letni Tomaž Doyle z nevarno rano v prsni. Ranjen je bil od 65 let starega farmerja Horaco Baldwin na slednjega farmi kake 4 milje od mesta. Farmer Baldwin se bori s smrtno v svojem stanovanju; Doyle je štrikar ustrelil naj z revolverjem.

Doyle je delal na Baldwinovi farmi in se zaljubil v njegovo 20-letno hčer. Ker je bil hlapec hud pijanec, je deklica njegovo snubitve odklonila. Pred tremi meseci ga je farmer odslovil. Te dni se je vrnil in prišel zopet v farmerjevo hišo, kjer so mu pa pokazali vrata. Zvečer je prišel zopet in pri oknu sedeča deklica je zapazila, da se Doyle bliža z revolverjem v roki. Na pomoč klicaje je bežela deklica in Doyle je ustrelil za njo toda k sreči ni zadel. Stari farmer je pribitel s puško v roki svoji hčeri na pomoč in ko je ugledal revolver v Doylevi roki, pomeril nanj. Kdo njiju je streljal prvi ni znano. Farmer ima dve rani v prsni, jedno na desni nogi in jedno na pleču. Doyle ima tako veliko rano, da so mu zdravniki pri snauanju skozi isto potegnili brisalko. Po streljanju se je Doyle podal v Newark, kjer so ga našli na cesti nezavestnega.

Priporočilo.

Rojakom dospevim v New York toplo priporočamo

„Wahrenberger hotel“

130 Greenwich Street.

Dobra, tečna in čudno stanovanje je po nizki ceni. Potujoči Slovenci se tam shajajo. Ako bi bila po noči ali ob nedeljah naša pisarna zaprta, naj lepo tja gredo. Ta hotel je par hiš od naše pisarne.

Ko je prvič cutila učinek.

Kako strašno izgleda gospodinjstvo, ako je go volinja dalj časa bolna, si ne more nihče predstavljati kolor ni izkusil! Mrs. Jozef Hrabak iz Drill, Ohio, je prestala tako žalostno poskušnjo, toda komečno se je srečno znebila boleznii za kar sedaj najtopleje zahvaljuje edni no gospodu Jos. Trinerju, 437 W. 18th St., Chicago, Ill. „Gotovno me večje dolžnost“ piše. „Vam naznaniti o v istini čudovito zdravilnem učinka Vašega grenkega vina, kateremu se imam edino zahvaliti, da sem zadobila svoje zdravje, ktereja zguho sem tako bolešno občutila. Napadla me je dolgotrajna in zelo huda bolezen želodca, med katero je moje gospodinjstvo brzo propadlo v nerad. Vsled prevelike slabosti nisem mogla ni jesti ni delati in postajala sem od dne do dne slabši, akoravno sem imela izkušenega zdravnika. Vključ temu je vedno rekla, da sem boljše, toda tega mi nikakor nisem mogla verjeti, kajti čutila sem se vedno slabšo. V dolgotrajni in hudi boleznii sem skoraj obupala, ko sem na svet več prijateljev kapila

Trinerjevo amerikan. grenko vino, in ko sem popila 6 steklenice, čutila sem že najboljši uspeh. Sedaj se čutim popolnoma zdravo skoraj boljše nego kdaj poprej, ker se mi ni vrnil samo tek, ampak tudi moč in dobra volja. Ne poznam bolj prijetnejšega zdravila, kakor je Trinerjevo amerikanško grenko vino, ktero priporočam po mojej najboljši izkušnji vsem bolnim in slabotnim, naj rabiyo isto trajno, kakor jaz sedaj storim in kar me čudovito krepi.“

Trinerjevo amerikan. grenko vino,

in ko sem popila 6 steklenice, čutila sem že najboljši uspeh.

Sedaj se čutim popolnoma zdravo skoraj boljše nego kdaj poprej, ker se mi ni vrnil samo tek, ampak tudi moč in dobra volja.

Ne poznam bolj prijetnejšega zdravila, kakor je Trinerjevo amerikanško grenko vino, ktero priporočam po mojej najboljši izkušnji vsem bolnim in slabotnim, naj rabiyo isto trajno, kakor jaz sedaj storim in kar me čudovito krepi.“

Trinerjevo amerikan. grenko vino,

in ko sem popila 6 steklenice, čutila sem že najboljši uspeh.

Sedaj se čutim popolnoma zdravo skoraj boljše nego kdaj poprej, ker se mi ni vrnil samo tek, ampak tudi moč in dobra volja.

Ne poznam bolj prijetnejšega zdravila, kakor je Trinerjevo amerikanško grenko vino, ktero priporočam po mojej najboljši izkušnji vsem bolnim in slabotnim, naj rabiyo isto trajno, kakor jaz sedaj storim in kar me čudovito krepi.“

Trinerjevo amerikan. grenko vino,

in ko sem popila 6 steklenice, čutila sem že najboljši uspeh.

Sedaj se čutim popolnoma zdravo skoraj boljše nego kdaj poprej, ker se mi ni vrnil samo tek, ampak tudi moč in dobra volja.

Ne poznam bolj prijetnejšega zdravila, kakor je Trinerjevo amerikanško grenko vino, ktero priporočam po mojej najboljši izkušnji vsem bolnim in slabotnim, naj rabiyo isto trajno, kakor jaz sedaj storim in kar me čudovito krepi.“

Trinerjevo amerikan. grenko vino,

in ko sem popila 6 steklenice, čutila sem že najboljši uspeh.

Sedaj se čutim popolnoma zdravo skoraj boljše nego kdaj poprej, ker se mi ni vrnil samo tek, ampak tudi moč in dobra volja.

Ne poznam bolj prijetnejšega zdravila, kakor je Trinerjevo amerikanško grenko vino, ktero priporočam po mojej najboljši izkušnji vsem bolnim in slabotnim, naj rabiyo isto trajno, kakor jaz sedaj storim in kar me čudovito krepi.“

Trinerjevo amerikan. grenko vino,

in ko sem popila 6 steklenice, čutila sem že najboljši uspeh.

Sedaj se čutim popolnoma zdravo skoraj boljše nego kdaj poprej, ker se mi ni vrnil samo tek, ampak tudi moč in dobra volja.

Ne poznam bolj prijetnejšega zdravila, kakor je Trinerjevo amerikanško grenko vino, ktero priporočam po mojej najboljši izkušnji vsem bolnim in slabotnim, naj rabiyo isto trajno, kakor jaz sedaj storim in kar me čudovito krepi.“

Trinerjevo amerikan. grenko vino,

in ko sem popila 6 steklenice, čutila sem že najboljši uspeh.

Sedaj se čutim popolnoma zdravo skoraj boljše nego kdaj poprej, ker se mi ni vrnil samo tek, ampak tudi moč in dobra volja.

Ne poznam bolj prijetnejšega zdravila, kakor je Trinerjevo amerikanško grenko vino, ktero priporočam po mojej najboljši izkušnji vsem bolnim in slabotnim, naj rabiyo isto trajno, kakor jaz sedaj storim in kar me čudovito krepi.“

Entered as second class matter at the New York, N. Y. Post office October 2, 1893.

"GLAS NARODA"

List slovenskih delavcev v Ameriki. Izdajatelj in urednik: Published by F. SAKSER, 109 Greenwich St. New York City.

Na leto velja list za Ameriko \$3.—, za pol leta \$1.50, za Evropo za vse leto \$7.—, " " " pol leta \$3.50, " " " četrta leta \$1.75. V Evropo pošiljamo list skupno dve številki

"Glas Naroda" izhaja vsako sredo in soboto.

GLAS NARODA

(„VOICE OF THE PEOPLE“)

Will be issued every Wednesday and Saturday. Subscription yearly \$3.

Advertisements on agreement.

Za oglase do 10 vrstic se plača 30 centov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne natisnejo.

Denar naj se blagovoli poslati po Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov prošimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljankam naredite naslovom:

"Glas Naroda"

109 Greenwich St. New York City. Telefon 3795 Cortland.

Bryan in delavci.

Demokratska v Kansas City sprejeta narodna platforma je gleda delavskih interesov tako skromna kakor le katera njenih prednic. Da skoraj je videti kakor bi demokratje mislili, da zamorejo sedaj opraviti brez delavskih glasov, ali pa kakor bi jih za sigurno imeli.

Toda kar so v jednem vsporodu zamudili, da se v volilni borbi popraviti, pred vsem pa zamore to storiti kandidat sam, bodisi ustmeno ali pisмено.

Najprvo bi bil Bryan to lahko poskušal v svojem sprejemnem spisu. V svojem govoru pred odborom, kateri mu je podal potrdilo njegovega imenovanja, je nato popolnoma pozabil. V svojem sedaj objavljenem sprejemnem spisu je še le v tem oziru nekaj poskušal, toda ta poskus znači njegovo popolno nevednost o pravih delavskih koristih.

Napovedno besedo, ktera je bila opravljena leta 1896, ker je kapitalistična drznost malo popreje prekoračila vse meje, z „ustavnimi povelji svoje vlade“, ima sedaj le malo pomena, ker so kapitalisti te kromplje malo da ne umaknili, to napovedano besedo razteza v splošen meščanski prospek in popolnoma pozabi, da je v meščanski pravici ustavno povelje popolnoma opravljeno. Socijalne strani zadeve, za orožje v boju med delavci in ožamci on ne ve.

Potem omenja „črne pole“. Črne pole kakoršnih se poslužujejo sedaj na nekaterih krajih, omogočijo delodajalcu v istini iskati svojega delavca, kajti izkušeni delavec zgubi svojo neodvisnost, ako ga delodajalec ne zamore samo odpustiti, ampak mu tudi potem zabraniti najti jednakega posla. Črna pola omogoči delodajalcem si z nasprotnim sporazumljenjem osigurati ono kontrolo nad delavcem, ktera brez pogodbe izvršuje zasebni monopol. Bryan ne pove besedice o tem kako misli glede odprave „črne pole“. In moč ima popolnoma prav, kajti ni ga sredstva, s katerim bi se podjetništvu zabranilo skrivno vodstvo „črnihi pol“, niti jih ni mogoče primorati, da bi povedali, zakaj odslavijo kakega delavca, ali zakaj družega ne sprejmejo v delo. Edino sredstvo priti do živga „črnim polam“, naj si bude še tako sramotno, ostane le, vračati z jednaki, to je z močnimi delavskimi združenji. Potem sledi točka o odpuščenih

razsodiščih. „Kdor je opazoval nasprotovanje, ktero nastane med velikimi združenji in njihovimi mnogostevilnimi delavci, ne more dvomiti, o modrosti naprave nepristranskega sodišča za pravično rešitev slučajnih preprirov. Zahteva razsodišča naj bi istotako podpiralo ljudstvo, ktero trpi veld štrajkov in lockoutov kakor delodajalci sami in delavci. Uprava razsodišč bode osigurala prijazne razmere med delom in kapitalom in odstranila, razširjajočo navado pozivati vojaštvo, da prepreči delavske nemire.“

Ta uprava obstoji že več let in ni nič jednakega „osigurala“ ali „razveljavila“ in delavci že davneje verujejo na „modrost uprave“.

In konečno delavski oddelek z istotakimi „delavskim ministrom“ Kako prazno besedičenje: „Jaz od strani platforme ne morem dovolj močno poudarjati važnost priporočila za ustanovo delavskega oddelka s članom kabineta na delu. Ako se spomnimo kako važno stališče zavzema delavec v našem gospodarstvenem in socialnem življenju, si je težavno domisljivati, da zamore nastati močan ugovor proti temu pripoznanju. Uradnik kabineta, kateri bi v istini zastopal delavski razred, bi bil neprecenljive vrednosti, ne samo za delavce, ampak tudi za predsednika.“

Kako slabo nastavljen limanice za ameriškega delavca! Vodila ga je misel izkušnje Milleranda na Francoskem! Izkušnja je že danes smatrati kot poneprečena, akoravno velja francoski delavski minister kot pravcati socijalist. Kaj bode še le tu, ko smejo biti sigurni, da bodo k večjem kakega podkupljivega delavskega vodjo postavili na ministrski prostor, kateri bode proti stranki delavcev igral nedolžnega demagoga, da bi toliko varnejše zamogel služiti kapitalistom!

Dalje nima Bryan o delavskem vprašanju nič povedati. Ničesar o osemurnemu delavnem dnevu, ničesar o obrtniškem varstvu, ničesar o veljavni odgovornosti, — prav nič. Vse kar Bryan v tem sprejemnem govornobeču, je to tako „lepo“ skrpal, da se tiče vsega „ljudstva“, nikakor pa ne posameznih razredov. Ne, trezno misleči delavci in Bryan z njegovim poneprečenim „bluffom“ nimajo nikakih skupnih koristi!

Homatije na Kitajskem.

Peitung naskočili.

Taku, 20. sept. Zavezniki so danes ob svitu naskočili trdnjavo Peitung severno od tod. Kakor se poroča so zavezniki z velikimi izgubami osvojili trdnjavo Peitung in Lutai.

Shanghai, 19. sept. Angleško, francosko in nemško vojaštvo namerava skupno ekspedicijo v Paotingfu. V bližini glavnega mesta so se nedavno zopet prikazale male tolpe boxerjev. General Chaffee je ameriškim vojakom prepovedal pleniti in uredil, da morajo vse plačati kar vzamejo.

Pri osvojenju in razdejanju mesta Liang so bili Angleži deset minut pred Nemci na mestnem ozidju. Število Angležev je znašalo samo 50 mož z Maxim topom, Nemcev pa 1700 mož. Na cestah se je potem vnel hud boj, v katerem so Kitajci izgubili 200 mož.

Tisoče Kitajcev poklali.

London, 21. sept. Iz Moskve se „Standardu“ poroča o grozovitem klanju med Kitajci v Blagoveščensku. Vse kitajsko prebivalstvo kakih 5000 ljudi, vpoštevisi ženske in otroke so gnali nekake dne pet milj od mesta na obrežje reke in jim zapovedali preplavati miljo široko in derečo reko. Moške, ženske in otroke so Rusi metali v vodo. Vsacega Kitajca, kdor je poskušal prebiti na kopno, so brez usmiljenja pobili ali ustrelili. Nič ne rešil življenja. Obrežje je bilo več milj daleč s trupli pokrito. Klanje se je brezdomno pričelo na povelje oblastij. Prelivanje krvi se je raztezalo po vsej Amur pokrajini in vsak Rus je vedel, da sme usmrtiti vsacega Kitajca. Na jednaki način

so v vaseh ruskega posestva pomorili nič manj nego 7000 Kitajcev. Ako ni to le laž nemških in angleških dopisnikov.

Nemški kulturonosci.

Shanghai, 20. sept. Cesar Viljem ni zaman priporočal svojim vojnim hlapčonom pri njihovem odhodu, nobenemu Kitajcu prizanesti. Pri nedavnem napadu na kitajsko mesto Liang so Nemci pomorili vse Kitajce, kateri so jim prišli v roke.

Kakor se iz Pekinga poroča, so Rusi iz poletne cesarske palače odnesli vse, kar ni bilo pribitega. Plenenje se je vršilo pod osebnim vodstvom carjevega komornika.

Iz naših novih kolonij.

12 mrtvih in 26 ranjenih vojakov na Filipinah.

Manila, 19. sept. Tisoč Filipincev napadlo je oddelek 15. in 37. polka, vnel se je ljut boj, v katerem je bilo 12 Američanov usmrtenih, 26 ranjenih.

Tekom zadnjih sedem dni se vstasi zopet večkrat in v večjem številu pojavljajo, osobito po okolici Manila in v pokrajinah Laguna, Morong, Bulacau, Nueva Ecija in Panpanja. Minoli ponedeljek napadlo je 1000 s puškami oboroženih vstasev naše vojake, kateri so se morali umakniti premoči sovražnika. Med mrtvimi sta tudi dva častnika.

V zadnjem času so Filipinci tudi več železniških vozov napadli in celo sredi Manile več nemirov prizorili. Iz vseh krajev otoka Luzona prihajajo begunci v Manilo, kajti notranji kraji so polni vstasev. Slednji so napadli vase in mesta, kjer so ameriške posadke in več ameriških patrolj vjeli. V Cabnngo vpleni so Filipinci ondašnju pošto in razdejali brzojavno postajo, tudi vas Rosario so popolnoma uničili: V pokrajini Nueva Ecija napadli sokolonos živčevem, pet vojakov vjeli, vozove sežgali, a živč jim je do bro došel.

Zgube Američanov ni mož: onatančno določiti.

Pisarno časopisa razdjali.

San Juan de Puerto Rico, 19. sept. Radi napadov na župana Egozcue v „El Diario“ je besna množica večerj zvečer naskočila poslopje, v katerem ima imenovani časopis svoje prostore in razbila vse, kar je je prišlo pod roko. Časopis izdaja Muzon Nivera, vodja federalistov. Že več dni so ljudje, kateri so se hoteli znositi nad časopisom „El Diario“, vpriporovali manjša demonstracije. V soboto je župan Egozcue, kateri je republikanec, izdal svarilo pred nasilstvi.

Vojna med Boerci in Anglijo.

Krüger zadržan.

Durban, 18. sept. Kakor pravijo, predsednik Krüger ne bode dne 28. septembra z nemškim parnikom „Herzog“ zapustil Lourenzo Marquez kakor začetkom nameravano. To sviljuje muenje, da ga portugalska vlada, na zahtevo iz Londona zadržuje. Predsednik Krüger je sprejel ponudbo holandske vlade, ktera mu je pripravljena dati na razpolago vojno ladijo za potavanje v Evropo.

London, 19. sept. Iz Lourenzo Marquez se brzojavlja, da se Viljoen, začasni naslednik generala Botha v višjem poveljništvu boerške armade namerava podati Angležem. Slednji so baje v ponedeljek osvojili Nelspruit brez upora. General Methuen je blizu Lichtenburga vjel 39 Boercev in vplnil deset vozov in mnogo govedi. „Central News“ se poroča iz Durban, da hoče lord Roberts dne 3. oktobra Pretorijo zapustiti, si potem ogledati vojno polje in vrniti v domovino.

Boerci beže.

Njihove vojske ni več.

London, 20. sept. Lord Roberts brzojavlja dne 19. sept. iz Nelspruit: „Ostanek boerške vojske, 3000 mož na številu odšel je iz Mac-hadodorp v Komatipoort, kjer se je raskropil deloma po Transvaalu,

deloma po portugalskem ozemlju. Kar jih je še skupaj, ostalo odšli so onstrau reke Komato ter zasedli Lebombo gorovje ob portugalski meji. Čim so Boerci uvideli, da ni več rešitve, pokončali so topove med kterimi je bil tudi slavoznani „Long Tom.“ „Od vse boerške vojske ni razum malih det ničesar ostalo, s kterimi se še vedno bojimo.“

Kar se tiče izgona inozemcev iz Pretorije, javlja Roberts, da je iztrgal samo one, ki so bili neposredni udeleženci zarote proti Robertu, za ktere njih konzuli oiso hoteli biti porokom.

Kolonijalni minister Chamberlain se je zadovoljno izrazil, da je konečno z jugoafriškima republikama vendar gotov, ktere so napravile Angležem toliko skrbi. Obema novima kolonijama bodo Angleži po prestani vojaški upravi — ktere doba je povsem od zadržauja Boercev odvisna — dali samopravo, vsled ktere bodo Boerci uživali večjo slobodo, nego li kedaj poprej. Capetown, 20. sept. Tujak kroži vest, da namerava predsednik Krüger potovati v London, ter pri kraljici zaprositi avdienco.

Premog velja \$7.75 tona.

Več večjih trgovcev s premogom je te dni stikalo skupaj glave in določilo premogu sledeče povišane cene. Za najboljši premog družinam \$7.75 tona; grocerjem in pekcom \$7.50; druge vrste premog družinam \$7.50, grocerjem in pekcom \$7.25. Drugi prodajalci so nekoliko bolj milostivi in ostanejo pri \$7 za tono. Pennsylvania Coal Co. je vsem svojim odjemalcem naznanila, da mora vsled štrajka razveljaviti pogodbe. Druge premogarske družbe store istotako. Železnice tudi napravljajo mnogim prodajalcem zadrege, ker zaplenijo ves premog, kterelega le doseže zamorejo. Mislijo, da so to storiti opravičeni, ker morajo vzdržati promet železnice. Tudi za prav droben premog zahtevajo sedaj \$1 več pri toni. Za velike hotele bode pomanjkanje premoga postalo resuo vprašanje, ker nekteri požgejo na dan 15 ton in tudi več.

Ceno premogu zvišujejo.

Kako znano, da kadar človek prične jesti, da dobi tek; ravno tako se godi trgovcem s premogom. Minoli mesec so na ves glas zatrjevali, da bode zaloga premoga vstrajala dobrih 6 tednov, in da ne mislijo na zvišanje cene. Toda le malo dni so trajale zaloge in sedaj že zvišujejo ceno premogu. V malo dnevih so ceno premogu pri prodaji na drobno zvišali za \$1. Da bi to nesramno odiranje nekoliko prikrili kriče na vse pretege, da bode zaloga premoga kmalu pri koncu, in da ga potem še dobiti ne bode. Že sedaj pravijo, da bode prihodnji teden cena premogu poskočila na \$8 za tono in to še nikakor ni vse. Ako bode štrajk dolgo trajal, potem bodo prodajalci premoga ne samo Newyorčane, ampak tudi bivalce drugih mest tako odrali, da istaga ne bode kmalu pozabili.

Od matere zapušen otrok.

Charles Metzger je še le 9 let star toda kjub svoje mladosti je izgubil vse veselje do življenja. Te dni si je skušal seči po življenju in skočil v ribujak Central parka v New Yorku. Nek mož, kateri je šel mimo, ga je potenil iz vode in odvedel na dom.

Pred dvema mesecema je prišla Kata Metzger, mati dečka v hišo gospe Jere Herrlich, da bi najela sobo za stanovanje. Obljubila je plačati stanarino kakor hitro kaj zasluži. Pripovedovala je, da je zapustila svojega moža radi trme, ko je bil deček še malo dete. Ko je uvidela svojo neumnost, hotela se je vrniti nazaj k možu, toda on jej je pokazal vrata. Gospa Metzger je stanovala s svojim sinom tri tedne v oni hiši potem pa izginila nkega dne in pustila dečka samega. Hišna gospodinja je bila pri volji obdržati Charlesa v stanovanju, ako se potrudil malenkost zaslužiti. Dečka so oddali sedaj družtvu za varstvo otrok.

Vlak skočil iz tira.

Vlak Philadelphia Express, New Jersey Central železnice, kateri bi imel dne 20. septembra popoludne dospeti v Jersey City je poneprečil med Newarkom in Bayonne in velik deudež je, da so potniki usli gotovi smrti. Samo jeden potnik je bil nekoliko poškodovan. Jeden vozov je zgubil kolo, in ko je vlak vozil po ovinku se je voz prekucnil, in tudi drugi vozovi so skočili iz tira. Ako bi se bila pripetila nesreča minuto prej, bi bili morebiti vsi potniki utonili v Newark zalivu, toda vlak je prišel srečno čez most.

Umor v delalnici.

Švedskega krojača John Sandina je te dni v Jersey City v njegovej delalnici ustrelil njegov rojak John Jansen. Sandinova hi, ktera stane nad prodajalnico je slišala več strelcev. Hitela je po stopnicah navzdol v delalnico, kjer je zagledala strašen prizor. Njen oče je ležal na tleh v krvi; iz rane na glavi in druge na strani je neprenehoma curela kri. Ko je hi prišla v delalnico, je morilec pobegnil na cesto, toda ženska ga je preganjala, dokler ni zločinca prijel policaj in odvedel v zapor. Jansen se ni upiral, in ne da bi se obotavljaj, izročil policaju revolver. Ko je dospel v delalnico poklicani zdravnik, je bil Sandin že mrtov. Jansen je hladnokrvno priznal umor in rekel, da je zato učinil zločinstvo, ker ga je Sandin v stari domovini obrekoval. Hi umorjenega je pripovedovala, da je Jansen že pred dvema tednoma ob priliki nekega prepisa pretel njenemu očetu s smrtjo, kar tudi nek sosed potrjuje.

Štirikatno linčanje.

New Orleans, La., 21. sept. V naselbini Tangipah, ktera je radi mnogoštevilnih linčanj dobila priimek „krvava“, sklenil je večerj zvečer „odbor“ belih državljanov z sekirami napasti sodnijo v Pontchatoula, kjer je 14 zamorcev v preiskovalnem zaporu. Štiri zamorci, ki so obdolženi, da so napadli ženo Henry Hofferterja, so takoj, ko so vlomili vrata sodnije, odvedli na prosto ter vse štiri na bližnje drevo obesili.

Danes ob 7. uri zjutraj so sodni slugi obešene sneli raz dreves in coroner je jednostavno v zapisnik zabilježil: „Umorila jih je nepoznana množica.“

Množica je večerj zvečer izživaje hodila po naselbini polovila skoro vse zamorce in jih izročila sodniji. Ostali zamorci so bežali v cerkev. Bati se je zopetnih nemirov med belimi in zamorci.

Visoki kupi trupel.

Galveston, Tex., 19. sept. Najtežja naloga, namreč odstranjenje mrtvih dela sedaj oblastim mnogo preglavice. Pod pekočimi žarki tropičnega solnca pričnejo trupla hitro gnuti in strašen smrad se razprostira. V nekterih krajih mesta leže trupla nakopičena petnajst čevljev visoko, ktere morajo kakor hitro mogoče odstraniti. Ker za to delo nimajo dovolj delavcev na razpolago, nameravajo iz notranje dežele pripeljati kakih 3000 mož, kterim bodo plačevali po \$2 na dan. Ostranjevanje trupel in razvalin bode trajalo kakih 30 dni.

Pod neko razvalino so našli danes 30 trupel in jih pozneje pokopali. V sosednjih krajih Galvestona še vedno voda priplavi mnogo trupel na obrežje. Ker ni časa kopati grobov, trupla nemudoma požgejo. Danes je sem dospela vest, da na Galveston otoku deset milj od mesta leži mnogo trupel. Popoludne se poslali tja nekaj delavcev, da sežgo trupla.

Oropali banko v Nevadi.

Winnemucca, Nev., 19. sept. Danes so prišli trije možje v urad prve narodne banke ter hladnokrvno nastavili revolverje na uradnike, kteri so se morali povsem mirno zadržati, dokler so roparji preiskali vse kote blagajne, v kterej so našli \$13.000. Na to so lopovi prisilili uradnike sobo zapustiti, ter odšli povsem mirno v stransko ulico, kjer so jih čakali konji in odjezdili. Drzne roparje zasledujejo, toda dvomljivo je, ako se zasledovalcem posreči jih ujeti.

Deček obdolžen umora svojega očeta, oproščen.

Fresno, Cal., 20. sept. Porotna sodnija je 13letnega dečka, ki je svojega očeta, kateri je 2 umij in njegovim bratom kruto postopal zastupil, oprostila. Vd žensk ktere so bile zaslišane kot olajševalne priče, je pri sodniji izjavilo, da je oče z dečkom postopal kakor s živino, osovbito po smrti njegve soproge. Da bi se deček oslobodil svojega očeta, namešal je v njegovo kavo strup. Ker sodnija ni mogla dognati je li oče umrl vsled strupa, ali vsled srčne kapi, je konečno dečka oprostila.

Vihar v zlati deželii.

Seattle, Wash., 19. sept. Državni parnik „C. H. Hamilton“ je na potu iz Dawon v St. Mihael v bližini ustja reke Yukon v peaku običital. Na parniku je bilo 150 potnikov in za \$1,500.000 zlata. Poročilo pravi dalje, da ladija ni za nikako rabo več sposobna, dočim je dobila družba „North American Trading and Transportatin Comp.“ poročilo, da je imenovani parnik prišel nepoškodovan v St. Michael.

Potniki parnika „St. Paul“, pravijo, da je minole dni krog Cape Nome razsajal vihar, kateri je prozročil veliko škodo. Mnogo ladij se je potopilo, tudi več hiš je vihar porušil. Koliko ljudi je poneprečilo ni natanko znano, vendar se domneva, da je število žrtev izdatno!

Tudi na Švedskem rabijo denar.

Po izgledu Nemčije, boče tudi Švedska od stric Sama denar na posodo in sicer zahteva \$10,000 000, kakor je razvidno iz narča, ktera ga izdala National Park banka. Posojilo obstoji iz izdaje bondov z obrestmi po 4 odstotke. Švedska vlada se zaveže ne rešiti teh bondov pred 15. avgustom 1920.

Evropejske in druge vesti.

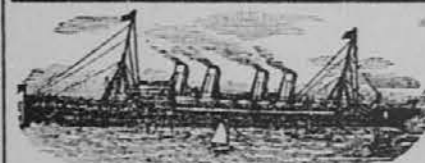
Duchcov, Češko, 20. sept. V „Frisch-Glück“ rovu pripetila se je eksplozija plina. 35 premogarjev bilo je na mestu usmrtenih, 15 težko ranjenih, 5 se jih pogreša.

Dunaj, 20. sept. Brzojav iz Duchcova naznanja, da se je rovu vnel vsled eksplozije plina. Število poneprečenov se ceni na 100, med njimi je tudi prometni vodja Dyk.

Atene, 20. sept. Zadnja poročila naznanjajo, da je 100 potnikov in mornarjev vtinilo ob nesreči parnika „Charkieh“, kateri se je potopil pri otoku Andres.

Glasgow, 21. sept. Danes so naznanili oblastim nov slučaj kuge. Zbolel je nek prebivalec v Govanu, ktera ga dosedaj opazovali.

Carigrad, 21. sept. Na kaukaški meji je prišlo večerj do boja med turškimi in ruskimi vojaki. Štirje Rusi so bili ranjeni. Ruska vlada se je zaradi tega dogodka pri Porti pritožila in Turčija je odgovorila, da so Rusi dogodek prozročili.

Kretanje parnikov.

V New York dospeli:

- „Princess Irene“, 19. sept. iz Bremena s 1090 potniki.
- „Noordland“, 19. sept. iz Antwerpena s 921 potniki.
- „Majestic“, 19. sept. iz Liverpoola.
- „Kaiser Wilhelm II.“, 20. sept. iz Genova s 1084 potniki.
- „St. Germain“, 20. sept. iz Havre s 607 potniki.

Dospeti imajo:

- „Bulgaria“ iz Hamburga.
- „Deutschland“ iz Hamburga.
- „Umbria“ iz Liverpoola.
- „St. Paul“ iz Southamptona.
- „La Gascogne“ iz Havre.

Odpljuli so:

- „Fürst Bismarck“, 20. sept. v Hamburg.
- „La Lorraine“, 20. sept. v Havre.
- „Barbarossa“, 20. sept. v Bremen.
- „Kaiser Wilhelm II.“, 22. sept. v Genova.
- „Graf Waldersee“, 22. sept. v Hamburg.
- „Lucania“, 22. sept. v Liverpool.

Odpljuli bodo:

- „Deutschland“, 25. sept. v Hamburg.
- „Noordland“, 26. sept. v Antwerpen.
- „Arhimede“, 26. sept. v Genova.
- „Majestic“, 26. sept. v Liverpool.
- „St. Paul“, 26. sept. v Southampton.
- „Aller“, 27. sept. v Bremen.
- „La Gascogne“, 27. sept. v Havre.
- „Princess Irene“, 27. sept. v Bremen.
- „Kaiser Friedrich“, 27. sept. v Hamburg.
- „Bulgaria“, 29. sept. v Hamburg.
- „Umbria“, 29. sept. v Liverpool.

Parniki listki so dobiti po izvornih cenah pri FR. SAKSER & CO., 109 Greenwich St., New York.

Jugoslovanska Katoliška Jednota.

Sedež v ELY, MINNESOTA

URADNIKI:

Predsednik: JOHN HANJAN, Box 303, Ely, Minnesota;
Podpredsednik: JOSIP PEZDIRC, 1024 South 13th St., Omaha, Neb.;
I. tajnik: JOŽEF AGNIČ, Box 266, Ely, Minnesota;
II. " ŠTEFAN BANOVEC, Box 1033 Ely, Minnesota;
Blagajnik: IVAN GOVŽE, Box 105, Ely, Minnesota;

NADZORNIKI:

IVAN PAKIŽ, Box 278, Ely, Minnesota;
JOHN GLOBOKAR, Box 371, Ely, Minnesota;
GEORGE STEPAN, Box 1135, Soudan, Minnesota.

K društvu sv. Alojzija, štev. 18, Rock Springs, Wyo., je pristopil Alojz Tajnar, star 21 let. Društvo šteje 30 udov.

Dopisi naj se blagovoljivo pošiljati na I. tajnika: Joe Agnič, Box 266, Ely, Minnesota, po svojem zastopniku in nobenem drugem. Denarne pošiljatve naj se pošljejo blagajniku: Ivan Govže, Box 105, Ely, Minnesota, in po svojem zastopniku.

Društveno glasilo je „GLAS NARODA“.

Drobnosti.

V stare domovine so se podali: Frank Kavčič iz Barberton, O., v Vnuju g-rice; Matija Ciber iz Windber, Pa., na Ig; Jakob Babič in Matija Paulič iz Pueblo, Colo., v Podgoro; Matija Mavratič iz Steeltona, Pa., v Božakovo; John Povelko in John Hussar iz Thomas, W Va., v Odeberg; George Stegne iz Anaconda, Mont., v Podklanec; Frank Žetko iz Anaconda, Mont., v Kamnik; Francesco Bodoira iz Durango, Colo., v Turin; Stjepan Antonie iz Anaconda, Mont., v Brbir pri Reki; Josip Lavtar z družino iz Forest City, Pa., v Soudražico; Štefan Zevnik in John Garbrija iz Oliver, Fayette Co., Pa., v Gaberje; Martin Papež iz Oliver Fayette Co., Pa., v Faro pri Kostelu; Jožef Hribar iz Mountain Iron, Minn., v St. Vit pri Zatičini; John Drobnik iz Mountain Iron, Minn., v St. Gregor pri Soudražici; Jakob Čampa in Janez Klun iz Mountain Iron, Minn., v Sušje pri Ribnici; Anton Hotnjer iz Calumet, Mich., v Pribinje in Anton Delost iz Rosslaud, B. C., v Reko.

Iz Ljubljane nasejo od 30. avg. Danes so pokopali gospo Jerandicevo, hišno posestnico in vrlo rodoljubkinjo. Pogreb je bil zares veličasten in imponanten; udeležilo se ga je mnogo odličnega občinstva.

Pobegnil je žandarmerijski postajevođa v Pulju, Fr. Zajc, rojen v Ljubljani. Može je poneveril več svoto denar in ga zasledujejo.

Velik požar je razsajal dne 28. avg. v Ribnem pri Bledu. Vpeje ljena so bila šestim posestnikom vsa poslopja; jednemu je pogorel hlev in kozolec, drugemu pa deloma streha. Skupna škoda znaša okoli 15.000 K, ktere svote bo le prav majhen del pokrit z zavarovalnino. Sodi se, da so požar prouzročili otroci s cigaretami.

Stršen požar, ki je divjal v Lipi, občini Jelšane, je prouzročil škodo kakih 100.000 K.

Starinske izkopenine. Gosp. Pečnik je pri Narajcu poleg Dragutusa odkril veliko gomilo, v kateri je bilo 60 mrljiv; okraski so večinoma uničeni, pač pa je dobro ohranjenih več lončenih posod, zapetnic in igel.

Električna železnica v Trstu. Železniško ministerstvo je odobrilo detaljne načrte tržaške tramwayske družbe za gradnjo električne železnice.

„Bos iz Opacije v Pariz“. S takim uapism na hrbtu je hodil 30. avg. po Ljubljani neki mož. Čevljs je nosil na rami. Može je prihranil torej na potplatih.

Roparji? Iz Marezig pišejo „Edinosti“ dne 26. avg.: Marezige in bližnje vasice so nocoj v velikem strahu. Spi malokedo. To pišem 10 minut pred polnocojo. Minoli teden je bil ukraden v Borštu (ob-

čina Marezig) prešič iz hleva. Sum je letel na tri ljudi, ktere so videli ljudje prejšnji dan v bližini vasi. Izgledali so kakor cigani. Naslednje večere je bila postavljena straža, a poskusili so vendar na dveh krajih ukrasti prešiča. V noči od 24. do 25. pa jih je bilo že več, kakor se govori 30 — 50! Sveda je bila takoj alarmirana vsa vas. Lovili so roparje, a ti so se jim stavili na sprti z noži in revolverji. Gotovega še nisem poizvedel, a govori se, da je bil pravi pravcati boj, mej roparji in domačini, kteri je trajal do starih v jutro. Nocoj o mraku pa se je čulo streljati okoli Babičev in Rojcev, dveh vasi, oddaljenih pol ure od Marezig. Sveda se je nam takoj dozdevalo, da utegove biti znanici iz Boršta, kteri so obiskali tudi Rojce in Babiče. Da bi poizvedeli, kaj je, šel sem s svojim možakom do Babičev, od kjer sem se ravnokar povrnil. Tam je vsa vas pokonci in oboroženo je vse z vilami in puškami. Prišli so oni iz Boršta res najprvo k Rojcem in potem k Babičev in poskusili na več krajih ukrasti prešiče. Bili so menda samo trije, oblečeni v bele, široke hlače in s cokolami na nogah. Bili so jako predrzni. Mej tem, ko sta hodila dva na jednem koncu vasi, poskusil je tretji na drugem koncu odpeljati prešiča iz hleva. Pri tem pa ga je zasahi občinski redar in ker je skočil oni proti redarju, je ta ustrelil in ga baje tudi ranil, a oni jo je kljub temu pihal. Iz vsega kar so dozday storili, je razvidno, da so to jako predrzni ljudje, ne kakor navadni tatovi, ampak pravi roparji. Zdi se pa obenem, da jih žene k tem činom — lakota. Čujem, da so oni ljudje baje bili pri istrski železnici, pa bodisi, da jih tam niso hoteli, ali da se jim ni ljubilo delati, in prišli so v našo občino ter pripravili ljudstvu velik strah.

Pušgarsko šolo v Borovljah je minolo leto obiskovale 130 Slovencev in 20 Nemcev. Zanimivo je vprašanje, kako se je tako ogromna večina vpoštevala tu z ozirom na učni jezik.

Dopis iz Rima je dobila „Edinosti“ in se glasi: Dne 27. avg. sem prejel novine iz domovine, v kterih sem z začudenjem čital o dogodkih za časa „žalovanja“ v avstrijskem Primorju. Vi ste že dovolj označili izdajalski značaj teh demoustracij, da mi o tem ne treba zgubljati več niti besedice. A na nekaj drugega bi Vas rad opozoril, na neko pomoto, ki se mi zdi sila važna. Slovenski listi, in po njih neki nemški, so pisali, da je bil tisti famozni napis „Trst svojemu kralju“ na traku venca, kterega so neodrešeni položili na grob kralja Humberta. O tem ni nič znano. Mogoče, da je bil tudi tak venec. To pa vam gotovo — saj so pisali o tem vsi tukajšnji listi — da so Tržčani, Goričani, Istrani in Trentinci o pogrebu nosili zastave, na kterih je bil napis: „Našemu kralju, kterega smo pričakovali“. S takimi zastavami so demonstriali pred poslopjem avstrijskega poslanstva na način, kakor ste pi-

sali tudi Vi. Čudim se, da tega ni poročal noben list v Avstriji, niti „Piccolo“ ne, ki je vendar tako blazno pograbil vse, kar je moglo pokazati neodrešene v pravi luči.

Izgon Avstrijev iz Pruske. — Iz vratislavskega okraja so zopet izgnali 23 avstrijskih Slovanov. Bil bi pač čas, da bi Avstrija uporabila tisti menda samo bahat izrek nekdanjega ministra-predsednika grofa Thuna, ko je rekel, da se bo ravnal „nach dem Grundsatz der Reciprocität“. Bilo bi zdravo, da bi Avstrija pogrnala nasproti temu po vzorcu iz Nemčije čez mejo tiste velike čete nemških „lačenbergerjev“ in „kulturträgerjev“, da ne bi delali tam le zgago in si ne bi polnili uškad sitih žepov.

Nov vrhovni poveljnik srbske armade. — Mesto svojega očeta, razkralja Milana, je imenoval kralj Aleksander generala Mih. Srečkovca vrhovnim poveljnikom srbske redne vojske. General Marhovič pa je postal šef generalnega štaba srbskega.

Smesnice.

Zavest.

Milan (bežeč s prijateljem pred pasom): „Splezavaj na to drevo!“
Ivan: „Ne, na ono — tam so zrele hruške.“

Sladki s meh. A.: „Ko ti je tvoja ljubljena ljubezen cbljubila, vem da si bil srečen in zadovoljen.“
B.: „Naravno, bil sem tako srečen in zadovoljen kakor finančni minister, kadar sanja, da tudi misli niso več carine proste.“

Po obedu. A.: „Danes sem kraljevo kosil.“
B.: „Kaka so bila ta jedila?“
A.: „Mlade kokeši v obleki.“
B.: „Kaj pa je to?“
A.: „Mehko kuhana jajca.“

Nič čudnega. Prvi igralec: „Otroci, ste li brali v časopisu, da se je v glasbeni dvorani predstavljala, opica, ki igra 6 komadov na gosli? Ali ni to čudno?“
Drugi igralec: „Kaj je pri tem čudnega? Ako imamo igralce na gosli, ki so opice, čemu ne bi tudi opice bile igralci na gosli?“

Nezadostno obečanje. Oče (ženinu svoje hčeri): „Bodete li zamogli rediti obitelj?“
Ženin: „Oprostite, gospod — jaz prosim, da mi daste samo vašo hčer Saro.“

Izborna kritika. Kompozist: „Kaj imate vi pripomniti k mojej novi skladbi simfoniji „Nirvana“?“
Kritik: „Mnogo krika in nič drugega.“

Pri usmiljenem hišniku.

Najemnik: „Moje stanovanje je tako vlažno, da se vse skrvi!“
Hišnik: „Neumnost, naposled me napravite še odgovornega za vaše krive noge!“

Radodarno. Petsto dolarjev onemu, ki je zgubil denarnico, ktero sem jaz z vsobino \$10.000 našel!“
O ti možkil Ž-na (svojemu sopregu, ki je prišel pozno domov): „Tri ure sem čula in te čakala.“
Mož: „Se popolnoma vjema, upravi tri ure sem čakal, da si se v postelj skobacala.“

Darovi.

Za ponesrečenega rojaka J. Kovača smo zopet sprejeli: g. J. Červeni iz Marion, Ind., nam je doposlal \$1.50, darovali so: John Červeni 50 ct., John Zidarič, John Božič, Jernej Vodeničar in Anton Gundel, po 25 ct.; g. Stefan Jereb iz East Palestine, O., nam je doposlal svoto \$2.00, darovali so: Stefan Jereb, John Tušar, Ignac Kavčič, Ignac Kogovšek, Jakob Erložnik po 25 ct., Frank Kapla 50 ct., John Kittny 30 ct.; g. Mike Strukelj iz Johnstowna, Pa., nam je doposlal \$8.10, darovali so društveni društva sv. Cirila in Metoda pri seji: Jur. Silc, J. Čerjak, J. Omerzu, Iv. Čerjak, J. Kovan, M. Pantar, M. Strukelj, Mike Pečjak, Fr. Gabrenja, Matija Urbas, Jakob Jeršan, Josip Pavše, Ivan Mohar, Frank Svetelj, Urban Baraga, Martin Sibert, Frank Jakopič, Matevž Anželc, Franjo Gundel, Anton Jenc, Anton Ključar, Ivan Arko, Frank Meserko po 25 ct., Ivan Golob \$1.35, Frank Sadar, Josip Jeraša in Anton Brezac po 20 ct., Alojzij Senal 10 ct.; g. Janez Princ iz Whitsett, Pa., nam je doposlal \$3.75, darovali so: Mihail Uderman, Jože Škofca, Frank Owen, Janez Sengruntner, Jože Dolinšek, Janez Prime, Anton Krašovec, Janez Krašovec, Ignac Krašovec, H. B. Mison po 25 ct., Anton Zgonc 50 ct., Ignac Flus 15 ct., F. Hegler, Marija Krašovec, Elizabeta Škufca, Jože Voje, Filip Ležler, Frank Kozlevčar po 10 ct.; iz Blocton, Ala., smo dobili svoto \$10.85, poslal nam jo je rojak g. Frank Keržič, darovali so: Mat. Fantič, Frank Bačar in Frank Jurjovič po 50 ct., John Petermel, Marija Petermel, Rudolf Novosad, Mat. Stupovagne, Gregor Kokal, Frank Šlak, Mat. Šaver, John Mavsar, John Mavsar II., Joe. obor, W. Bhenze, Jakob Kužnik, John Koren, Frank Kulovic, Frank Pečavar, John Smok, Gasper Rozelant, Frank Keržič, Johana Keržič, Anton Kopriva, Martin Vidmar, Matevž Ambrož, Andrej Pavše, John Valentin, Anton Kužnik, Andrej Novosad, John Černe, Frank Kutte, M. Vise po 25 ct.; Joe Kesner, Frank Hrovat, Joe Lopatič, Anton Božič, Anton Rumez, Andro Bačar, John Sus, Andrej Samida, Frank Henigsmann, Jernej Stricek, J. Mon, Frank Gril, Frank Stricek, Joe Solar, Mat. Pavše, Alojzij Medved po 10 ct., Joe Sarcel 15 ct., Frank Bakovec in Franca Keržič po 5 ct.; g. Frank Pogačnik iz Allegheny, Pa., nam je doposlal svoto \$5.05, darovali so: Frank Pogačnik 50 ct.; Vincenc Volk, Ferd. Volk, Frank Zvančič, Frank Golob, Dominik Sterniša, Frank Sterniša, Josip Musko, Josip Goršek, John Pavše, John Zetnikar, Mihail Helbecar, Martin N. Čimer po 25 ct.; John Friedl 20 ct.; Alojzij Golob, Frank Zajc, Josip Janežič in Nenovan po 15 ct.; Skupaj \$31.30, zadnji izkazanih \$15.53, skupaj \$46.83.

Listnica uredništva.

Rojakom odposlujemo s daj za \$20.42 100 kron avstrijske valjave, pridojati je še 20 centov za poštnino ker mora biti denarna pošiljatve registrirana.
Gosp. Frank Hrena v Black Diamond, Wash., King Co., prosimo za pravi naslov in mu naznamo, da denarne pošiljatve \$124 nemoroddati avstrijska banka v sled pomanjkujočega naslova. Ako kd. rojakov vé za njega, naj mu sporočito, ker mogoče je, da doma nove nujno potrebujejo. Fr. Sakser

Slovenecem in Hrvatom priporočam svoj

SALOON,

564 Centre Ave., Chicago, Ill., v kterem vedno točiva sveže pivo, dobro vino in whiskey.
Prodajam tudi na debelo avstrijske virzinke po nizki ceni, s spoštovanjem Lenard Puhek, 564 Centre Ave., Chicago, Ill.

PAUL SCHNELLER,

Notary Public v Calumetu, - - Mich., naznanja, da je pričel poslovati, ter se Slovenecem in Hrvatom priporoča za oskrbovanje v pravnih poslih v stari domovini.

Pisarna: 521 Pine Street.

John Maurin

slovenski pogrebnik (Undertaker)

se priporoča Slovenecem in Hrvatom v Calumetu in okolici za prirejevanje pogrebov, maziljenje in vse v mojo stroko spadajoče opravke.

JOHN MAURIN, Laurium, Mich.

TIKET

ZA PAROBROD ALI ŽELEZNICO je najbolje kupiti pri FRANK SAKSERJU, 109 Greenwich Str., New York. Na kolodvor te pride iskat, spremi na parnik; preskrbi CENO in SNAŽNO BIVALISČE. Vse prednosti so dobiti pri njem. Zato naj se vsak Slovenec in Slovenka na njega obrne. Brzojavite kdaj in na kter kolodvor pridete v New York, ali ga pa pokličite na telefon 3795 Cortlandt in potem slyevsko govorite.

Slovenecem in Hrvatom v Rock Springs, Wyo., in okolici priporočava najin

saloon,

v kterem vedno točiva sveže pivo, vino in whiskey, ter imava na razpolago fine smotke. Dalje se lahko na nasobne vsak rojak v bližini gledé pošiljanja denarjev v staro domovino in gledé parobrodskih listkov, kar sva v zvezi z g. FR. SAKSERJEM v New Yorku, lahko vsakemu ceno in točno postraževa.
Za obilen obisk se priporočata: Dalapicola in Fr. Kerzišnik, Rock Springs, Wyo.

Slovenecem in Hrvatom, posebnih delavcem pri dogah v gozdbih Mississippija, Arkansasa, Tennessee itd. priporočam svoj

St. Nicholas Hotel

Corner Main in Washington Streets, v Memphisu, Tenn.
Pri meni bode vedno dobiti čedno in ceno stanovanje in hrano, dalje sveže pivo, vino in whiskey kakor tudi fine smotke, vse po nizki ceni. K obilnemu obisku se priporočam Slovenecem in Hrvatom s spoštovanjem
BLAŽ TURK.

JOHN VENZEL,

izdelovalec
KRANJSKIH IN NEMSKIH HARMONIK
se priporoča rojakom za izdelovanje in popravilo. Cene so primerne nizke, delo dobro in trpežno. Najnižja cena trovstnih harmonik je \$18 do \$35 in naprej. Izvršu em tudi na 6 in 8 glasov. Razpošiljam jih s pravico, da si jih lahko vsak ogleda na Express Office. Glede natančnejih pogramov se je pisмено obrniti na:
John Venzel, 30 KING ST., CLEVELAND, OHIO.

Na zahtevanje pošljem cenike poštnino prosto. Dobra postražba in jamstvo za blago, je moje geslo.
Za obilo naročb se priporočam z vsem spoštovanjem
Jacob Stonich, 89 EAST MADISON STREET, CHICAGO, ILL.

SVOJI K SVOJIM!

J. GLOBOKAR, M. P. CO.

ELY, MIN.
priporoča Slovenecem in Hrvatom svojo novo
TRGOVINO.
Pri njem je dobiti:
OBLEKA ZA MOŽKE, ŽENSKES IN DECA;
RAZNOVRSTNO OBUVALO;
PERILO, OVRATNIKI, KLOBUKI;
HISNA IN KUHNJSKA OPRAVA.
Vedno sveže
GROCERIJJE.
Vse blago po najnižji ceni; postražba hitra. Pismena naročila naj se pošiljajo na Box 371.
Pošiljam denar v staro domovino, posredujem prodajo prekomorskih voznjih listkov, v zvezi sem v New Yorku z g. Fr. Sakserjem.
Slovenecem in Hrvatom, prijateljem in znancom se priporočam v mnogobrojnih obisk in naročila.
S spoštovanjem
J. GLOBOKAR, M. P. CO.

Mestna hranilnica v Novem Mestu

obrestuje vloge od prvega prihodnjega meseca, po 4% ter sama plačuje rentni davek.
Dolenjem se pri tej hranilnici ponuja lepa prilika stedenja. Vsakdo dobi hranilno knjižico.
Denarje lahko vsakdo pošlje po kakaj banki; g. FRANK SAKSER & CO. („Glas Naroda“) posreduje tudi za Slovence.

Svoji k svojim!
Podpisani se priporočam bratom Slovenecem in Hrvatom, da blagovoljivo obiskati moj
saloon,
v kterem točim vedno sveže pivo, dobra vina in whiskey, kakor tudi druge likere in prodajam fine smotke.
Naznanjam tudi, da pošiljam denarje v staro domovino po nizki ceni in sem v zvezi z g. Fr. Sakserjem. S spoštovanjem
Martin Verzuh, Crested Butte, Colo.

AMERIKANSKO-SLOVENSKI

KOLENDAR

za leto 1901
se je marljivo iskal in bode za prihodnje leto imel se večjo obliko in zelo zanimiv. Poleg Kalendarja priobli bode nekoliko važnejih postav: Zjed. držav, mične povesti in humoreske s podobami; pariška razstava, z sliko, vojna med Boerci in Angliji z slikami; homa-tije na Kitajskem z slikami in več družini stvari. Osmi letnik bode jako zanimiv v vseh zadevah.
Gg. slovenske trgovce, saloonerje in obrtnike opozorjem na naš Kalendar, kteri je zelo razširen, da v njem vrste
OGLASE
ali advertisements, kar je zelo primerno, ker Kalendar imajo ljudje vse leto v rokah in je oglas zelo mnogokrat čitan. Reklama je v tej delu polovica kupčije.

Listek

Kajlak.

(Povest iz sibirskoga žiljenja. Spisala Eva grafica Baudisinska.)

(Konec.)

Po letu je v novic ponavljal svojo prošnju, in zopet ga je zavrnil glavar.

„Čemu?“ vpraša kajlak, „čemu mi je braniš? Moja prošnja te ni ne briga, sedaj tudi jaz k vam spadam. Vidiš, tudi moje roke so zdrave.“ In pokazal je glavarju svoji roki — za pestjo je bilo videti le še rubečo črto.

Jakut ni ničesar odgovoril, temveč stal je mirno pred kajlakom.

Naenkrat ga slednji jame brcati, da se je glavar zgrudil na tla. Že ga je hotel v drugič napasti, ko je zašlepljal v bližini jok, in ko se je ozrl proti strani od kjer je prihajal glas, ugleda glavarjevo hčer s solznimi očmi. Približal se je deklici, toda ona je bežala pred njim.

Še isti dan je sklenil, da jo mora dobiti, naj velja kar hoče, akoravno jo z umorom plača.

Zopet se je bližalo poletje svoje-mu zatonu. Kajlak nesel je svoje ribe in mreže v Kolimsk, da jih tam na sejmu proda. Sam je bil malo mrež spletel in tudi malo rib vjel. Čemu bi se mučil? Vzel je Jakutom ono, kar se mu je dopalo; v to je bil opravičen, in Jakuti so radi plačevali te davke, toraj se ni nikomur godila krivica.

Kupil si je čaja, sladkorja in žganja. Pri starem židu trgovcu, kateri je imel vse stvari na prodaj, stare dežnike iz Petrograda in čaše iz Kitaja, zapazil je med razno obleko iz vseh krajev prostrane carvine rubečo z zlatom in steklenimi koraldami okrašeni „kokošnik“ in stekleno veržico za krog vratu. Ako on vse imenovane lepe stvari kupi in jih podari jakutske deklici, — ako jej zatrdi, da je sedaj taka kakor prava Rusinja, da je ona izvor pustnijske divote — gotovo mu bode proste volje sledila in postala njegova, saj se tako krasnim stvarjem ne more vstavljati?

Preštel je svoje novce. Dosti mu ni ostalo in trgovec ga je spočetka zasmehoval, ko mu je ponudil preostalo svoto. Toda konečno, po večurnem pričkanju, in ko je kajlak dal nazaj skoraj polovico kupljene-ga semena solnčnih rož — največja slaščica ruskega kmeta, — dalje ko je trgovcu obljubil, da mu prihodnje leto prinese vse suhe ribe, ne da bi jih nesel na trg, dobil je depečo in korale. Nekako podedonosno, zmagovalno čustvo se ga polasti, bil je srečen in do čela miron, doždevalo se mu je, da stoji na pragu novega življenja, da mu je osoda po dolgoletnem trpljenju vendarle namenila mir, srečo in zadovoljnost.

Hitro je korakal proti domu; prvič po tolicah letih je veselo pel:

„Otvorite mije tamana
Dajte mije sijanje dnja
Črnoglazaj djevica,
Črnogrizavo konja...“

da je bila pesem žalostna, tega ni niti opazil, kajti v rudokopih in prognanstvu ni čul niti jedne vesele pesmi, — vse je bilo melanholično, tužno, nekako mrtvo, ali vendar sred tega prevladala ga je srčna radost in sladka nada, da bode konečno vendar postal človek, akoravno v bornej jakutskej kočii. Bil je povsaj zadovoljen z svojo osodo in sam s seboj, zaradi daril je danes marsikaj pozabil. Niti na um mu ni prišlo, da vsa krasna darila ni kupil za svoj denar, ne, ne, o tem ni imel časa misliti, saj bi si lahko več žganja in pšenične moke kupil, po čemur je toliko časa hrepenel, toda on se je velikodušno odpovedal vsemu, želel ni drugega nego razveseliti hčer divjega glavarja Jakutov. Ah, kako veselo bode iznenadena! Videla bode njene velike črne oči, ktere ga gledajo zaudejenem, ko se bode konečno osvedočila, da so one lepe stvari edino le za njo, hčer glavarja vasi Krasnanske.

Zopet je pospešil svoje korake. Težkega tovora na ramah ni čutil, saj bode tudi ona z njim vse te stvari jedla in pila. Domisljal si je

krasno zimo, ko bode ona v njegovej kočii kraj ognja prirejela jedila, ko bode ogenj odseval na njenem lici, a stekleni biseri svetili se bodo na njenem vratu. Sedaj se ne boji več dolge sibirake zime, — naj le pride, saj on je tudi v jakutskej koči srečen!

Ze od daleč je zapazil, da je v vasi vse nemirno; ženske, otroci in psi hodili so med kočami. Ko je prišel bližje, slišal je glasov pijanih mož, kteri so bili najbrže v glavarjevej koči zbrani. Ko so ga ugledali, bili so iznenadeni in prestrašeni, domnevali so, da se bode še le v treh ali v štirih dneh vrnil, nihče ni umel čemu se je tako rano vrnil in njih veselje tako neljubo prekinil. Kako svečanost obhajajo danes Jakuti, in čemu so se tako prestrašili?

Polastila se ga je nepoznana bojazen. Izvestno so kaj proti njemu ukrenili in njegovo odsotnost za kako lopčvščino izkoristili. Veselje za življenje in vse sladke nade so ga mahoma ostavili. Pred seboj je zopet videl odurne, umazane obraze Jakutov, krog njega staleso okajene kože, upadle jakutske ženske in otroci, severni psi — in sredi te vasi je hotel najti svojo srečo.

Polasti se ga nepopisna tuga, obup in jeza.

„Kako slavnost obhajate?“ vprašal je ostrim glasom neko žensko; toda ona zakrije oči in beži. Bil je toraj v rusnici nekaj, kar so mu hoteli prikriti.

Poklical je glasno glavarja, kateri konečno pride ter se mu v obraz smeje.

„Odgovori takoj, kaj se je v mojej odsotnosti zgodilo?“ vpraša jezno kajlak in stopi bližje glavarja. Jakut ga gleda pogledom, ki ni česar ne pomenja, še le ko je dobil par udarcev, se je žavedal. Potem je drzno govoril — mogoče je postal srben radi zaužitega žganja. „Moja hči — mi smo mojo hčer omožili. Ona nas bode ostavila in gre v vas Buljujsk, daleč, daleč. Postala je žena glavarjeva, imela bode štirinajst psov in dve kravi. Pomisli gospod, dve kravi! Pila bode vedno mleko, moja hči, a on jej bode dal belo volneno odejo.“

Glavar obmolke ter povzdigne kakor da bi se hotel braniti ljutega pogleda. Kajlak se skloni do glave glavarja, njegove oči so zrle divjim pogledom nearečnega očeta črnooke Jakutke; tako ga je dolgo časa gledal. Vsi ostali prebivalci so se ne-hote skupili krog obeh sovražnikov.

Naenkrat zgrabi kajlak svojo žrtov, je zažena na zemljo ter davi z obema rokama. Ko so se Jakuti konečno zavedali in kajlaka odstranili, ležal je glavar mirno in ni se več ganil.

Toda tudi kajlak je postal miren, ostavila ga je zadnja nada; pohlevo kakor jagnje pustil se je zvezati, zaničevati in mučiti. Njemu je bilo sedaj vse jedno, bode li na smrt ali pa v dolgo trajno ječo, ali v vrudokope obsojen, saj sedaj je itak vsega konec.

Ko so vojaki, ktere je okrajni glavar poslal iz Kolimsk odvedli kajlaka, stal je slepi Vasilij, sred vasi in govoril: „Prišel bode dan, ko bode zvonovi v Moskvi našo bedo in nadlogo oznanjevali širom svete Rusije, potem se bode batjuška car sklonil in slišal naše glasove, on bode milostljiv, vrnil nam bode našo zemljo in nas varoval sovražnikov in morilcev — kajlakov. In vesela bode naša srca!“

Toda nihče ga ni poslušal, njegove besede so se zgubile med nerazločnimi vzkliki srdi in žalosti. Obupno so v vasi pričakovali novega kajlaka, kateri bode prišel mesto „zginolega“ in mesto „morileca“.

Dokaz. Zagovornik: „V popolni dokaz toženceve krivde navajam tudi dejstvo, da on v svojem življenju sploh še ni česar ni storil.“

V posredovalnici za ženitovanje. Gospod: „Jaz se nameravam od moje soproge ločiti.“ — Posredovalec: „Dobro, in sedaj želite, da Vam preskrbim novo, je li?“ — Gospod: „Da... toda s pogojem, da vzamete staro zopet nazaj.“

Bratom Slovencem priporočam svoj lepo urejen saloon

German & Austrian Headquarters

Točim izvrstna vina in raznovrstne druge pijače in imam na razpolago fine smodke in postržem s izbornimi jedili.

Za obilen obisk se priporoča Daniel Radatovich

Pikes Peak Ave., Florence Colo.

Slovenske knjige.

Ker imam sedaj zopet popolno zalogo knjig raznih založnikov in so zaznamenovane v mojem ceniku in še mnogo novih, se priporočam cenjenim rojakom za daljna naročila. Cenik pošljem poštne prosto.

Dalje prodajam tudi ŽEPNE URE in VERIZICE itd. po zelo nizkih cenah. Denar naj si mi blagovoli naprej poslati, male zneske se lahko pošlje v poštinih znamkah.

MATH. POGORELC, 5102 Butler Street, Pittsburg, Pa.

Otvorjenje!

Podpisana se priporoča Slovencem v Crockettu, Cal., in okolici kakor tudi vsem sem došlim Slovencem, da obiščejo naš

HOTEL

in GOSTILNO, ktero sva otvorila 14. julija. Vedno bodeva obiskovalce postregla s tečno, okusno jedjo in snažnimi prostori za prenočišče; pri nas si lahko rojaki ujamno stanovanje in hrano v najem na mesec ali teden, ali dan. Vedno bodeva tobila sveže pivo, fina californiška vina, dober whiskey in druge likere, ter prodajala dobre smodke.

Ako pride kdo na Crockett, Cal. naj vpraša za WALONA HOUSE

vsakdo mu to lahko pové, ker ni daleč od železnične postaje, namreč le kake 4 minute. Slovenci, obiščite nas pogosto.

S poštovanjem: John Petrič in Anton Smerkar, lastnika.

Josip Losar

v East Helena, Mont. priporoča svoje grocerijsko blago

kakor tudi OBLEKO, OBUVALA za moške, ženske in otroke. Dalje: VINO, FINE SMODKE in ŽGANJE in KUHINSKO OPRAVO. Vse prodajam po najnižji ceni.

KNAUTH, NACHOD & KUEHNE

No. 11 William Street.

Prodaja in pošilja na vse dele sveta denarne nakaznice, menice, in delžna pisma.

Ispoljuje in isterjuje zapuščine in dolgeve.

Slovenskega naroda sin glasoviti in proslavljeni zdravnik

Dr. G. IVAN POHEK,

sedaj nastanjeni zdravnik na So. East Cor. 10th & Walnut Str., in N. W. Central & Park St., Kansas City, U. S. A.

Bivši predsednik velikega nemškega vseučilišča ter predsednik zdravniškega društva in jedea najprijudljivejših zdravnikov zaradi svojih zmožnosti pri tamošnjem ljudstvu.

Glasoviti in proslavljeni zdravnik,

ki se je izučil in prejel diplomu na slovečih zdravniških vseučiliščih v Evropi in v Ameriki z največjo pohvalo, je bil rojen v Samoboru na Hrvaškem; ima 25letno zdravniško skušnjo. Zdravi najtežje in najopasnejše človeške bolezni. Prišel je mlad v to deželo, z žulji in bogatim znanjem in skušnjami je postal predsednik dveh največjih medicinskih zavodov in dobil je glas svetovnega zdravnika. Zaradi tega naj se vsakdo, ki bolega, obrne na gospoda

DR. G. IVANA POHEKA.

S trajnim vspedom ozdravi: Bolezni na prsih, v grlu, pljučah, glavni in nosni katar, krvne in kožne bolezni, revmatizem, slabo prebavljanje, bolezni v mehurju, živčne bolezni, kronično onemoglost, tajne bolezni, vsakovrstne rane, izražanje itd.

OPAZKA. Ako se je kdo zdravil brez uspeha in videl, da mu nikdo več ne more pomagati, naj obišče ali se pismeno v materinem jeziku obrne na svojega rojaka Doktorja IVANA POHEKA. On je na STOTINE in STOTINE nevarno bolnih oseb ozdravil, posebno pa mu je ljubo pomagati svojemu rojaku in bratu po rodu in krvi.

Dr. G. Ivan Pohok se je pokazal izredno nadarjenega pri zdravljenju žensk in otrok.

VSÍ ONI

kateri nemorejo osebno priti, naj opišejo natanko svojo bolezen, koliko je stara bolezen, in on dopolnje zdravilo in navod kako se zdraviti. V slučaju, da vidi, da je bolezen nezdravljiva, pove to dotični osebi, ker neče, da bi kdo trošil po nepotrebnem svoj krvavo zasluženi denar.

Kaj govorijo ljudje, kateri so bili ozdravljeni od dr. G. I. POHEKA: VSAKEMU KATEREMU PRIDE V ROKE.

Svedočim, da sem osebno znan z dr. G. I. Pohekom in vem, da je zdravnik prvega razreda in gentleman neule povesti. Morem ga vsakemu tople priporočati.

THOS. P. WHITE, sodnik sodišča v Kansas City, Kas.

S tem potrjujem, da je gosp. dr. Pohok finančno odgovoren za vse, kar spada v njegov zdravniški poklic: je visoko cenjen za svoje poštenje in priznan za najboljšega zdravnika v Kansas City.

MARTIN STEWART, občinski blagajnik v Kansas City, Mo., U.S.A.

Drugi dr. Pohok: — Z Vašim zdravljenjem je bilo storjenega več stalnega zdravlja, nego je bilo to mogoče kakemu drugemu proglašemu zdravniku storiti. Zato se Vam lepo zahvaljujem.

Spoštovani g. d. Pohok: — Zahvaljujem se Vam za svoje popotno ozdravljenje, Vaša zdravila so najboljša in vsakemu trpečemu jih priporočam.

JOS. LIPOVAC, Rulvile, Miss.

Spoštovani zdravnik: — Naznanjam Vam, da sem vsa zdravila porabil in sem popolnom ozdravil. Zelo se Vam zahvaljujem, ker sem bolchal 23 let na žetodcu in črevih in sem mislil, da ni več pomoči za mojo bolezen. Vaš udani JOS. ZGANIČ, Hastings, Pa.

Spoštovani dr. Pohok: — Lepa Vam hvala za ozdravljenje mojega revmatizma, vsled kterega sem trpel celih 20 let.

JAKOB KELLER, Helena, Mont.

Drugi dr. Pohok: — Naznanjam Vam, da moj sin izgleda čisto zdrav in se Vam lepo zahvaljam za Vaše uspešno zdravljenje.

STEVE MARAK, Cameron, Texas.

Drugi zdravnik: — S tem Vam naznanjam, da je moj sin povsem doblj zrak in dobro vidi, ker ni na oba očesa nič videl dolgo časa. Zelo sem Vam hvaležen za dobro ozdravljenje.

BEN HENDERSON, Kansas City.

Spoštovani gosp. zdravnik: — Mnogo hvala Vam za ozdravljenje moje težke bolezni.

THOM. JURKOVICH, Iron Mountain, Mich.

NASVETE DAJE ZASTONI!

Ne pozabite priloži znamko za 2 ct. za odgovor. Vsa pisma naslovite na:

DR. G. IVAN POHEK,

Post Office Boxes 553 & 563

KANSAS CITY, MO. U.S.

JOHN GOLOB

203 Bridge Street, v Jolietu, Ill., IZDELUJEM

KRANJSKE HARMONIKE

najboljše vrste in sicer:

2. 3. 4. do 5. glasne; cena 2 glasnim je \$18 do 40; cena 3 glasnim \$25 do 80; cena 4 glasnim \$55 do \$100; cena 5 glasnim \$80 do \$150.

Na željo rojakov uglasnjem orglje „sharp“ ali „flat“: f, e, d, c, a, h, kakor si kdo želi:

Nova spričevala.

Spoštovani prijatelj! — Prijel sem vaše harmonike in se vam za nje lepo zahvaljujem; prav po volji so mi in tudi drugim dopadejo, ko jih slišijo.

Box 113, Walkerville, Mont., Peter Sphear.

Dragi prijatelj! — Naznanim ti, da sem prejel harmonike. Strašno me vesele in reči smem, da se nisem nadejal tih. Res me stanejo čez \$50, a sedaj jih ne dam za \$100. — Zato se ti tako lepo zahvaljujem, ker so harmonike tako močne in posebno v glasovih, ki se prav oobro ujemajo. — Rojaki, ki želite imeti dobre orglje, obrnite se na moža, ki vam bobro postreže. — Večkrat sem že videl tvoja spričevala v naših slovenskih listih in prosim te, da tudi mojega uvrstiš med nje če te je volja, zakaj takega moža moramo ceniti.

Leadville, Colo., A. Krizman.

Spoštovani g. John Golob! — Vaše harmonike sem dobil in sem tudi z njimi zadovoljen, ker so prav močno izdelane.

Bienville, La., Jakob Škrbič.

Dragi prijatelj John Golob! — Prejel sem tvoje harmonike in ti naznanjam, da sem zadovoljen z njimi in da se mi glasovi prav dopadejo.

Crested Butte, Colo., M. Solja.

GOTOVE

denarje najceneje kupiš pri F. SAKSERJU 109 Greenwich St., New York.

Francoska parobrodna družba

Compagnie Générale Transatlantique.

Direktna črta do HAVRE - PARIS SVICO - INNSBRUK (Avstria).

Parniki odpljujejo od sedaj naprej vedno ob četrkih ob 10 uri dopoldne.

Parniki odpljujejo iz pristanišča št. 42 North River, ob Morton Street:

La Gascogne 27. „ 1900. L'Aquitaine 4. okt. 1900. La Touraine 11. „ 1900. La Lorraine 18. „ 1900. La Bretagne 25. „ 1900. L'Aquitaine 1. nov. 1900. La Touraine 8. „ 1900.

Prvi razred v Havre \$55 in višje. Drugi razred v Havre \$42,50 in višje.

Glavna agencija: 32 BROADWAY, NEW YORK.

Vina na prodaj.

Dobra črna vina po 40 do 55 ct. galona s posodo vred.

Dobra bela vina po 55 do 65 ct. galona s posodo vred.

Manj nego deset galon ni naročiti, ker jih nemorem poslati. Z vsakim naročilom naj se mi blagovolijo poslati novci ali Money Order. S spoštovanjem:

Nik. Radovich,

702 Vermont St., San Francisco, Cal.

IZVRSTNE SMODKE!

Vržinke z slamo, \$20 tisoč komadov. Carniola Beauty (Kranjska lepota) \$20 tisoč komadov.

Seed Cigars \$14 tisoč komadov. Dobiti so pri meni tudi fine smodke od \$14 do \$40 tisoč.

Za množstvene naročbe se uljudno priporoča:

F. A. DUSHEK,

Office: 1323 2nd Ave., New York.

RED STAR LINE

(prekmorska parobrodna družba „Rudeca zvezda“)

vozi naravnost iz NEW YORKA v ANTWERPEN PHILADELPHIE v ANTWERPEN

prevažna potnike z slovečimi poštinih parniki:

„VATERLAND“, na dva vijaka, 12000 ton. „SOUTHWARK“, na dva vijaka, 8607 ton. (se gradl). „FRIESLAND“, 7116 ton.

„ZEELAND“, na dva vijaka, 12000 ton. „WESTERLAND“, 5736 ton.

„KENSINGTON“, na dva vijaka, 8669 ton. „NOORDLAND“, 5712 ton.

Pri cenah za medkroje so vpoštete vse potrebščine, dobra hrana, najboljša postrežba.

Pot čez Antwerpen je jedna najkrajših in najprijetnejših za potnike iz ali v Avstrijo: na Kranjsko, Stajersko, Koroško, Primorje, Hrvatsko, Dalmacijo in druge dele Avstrije.

Iz NEW YORKA odpljujejo parniki vsako sredo opoldne od pomola št. 14, ob vznožju Fulton St. — Iz PHILADELPHIE vsako drugo sredo od pomola ob vznožju Washington St.

Glede vprašanj ali kupovanja vožnjih listkov se je obrniti na:

International Navigation Company

73 Broadway, NEW YORK — 43 La Salle St., CHICAGO. — 30 Montgomery St. SAN FRANCISCO. — Third & Pine St., ST. LOUIS, ali na njene zastopnike.

Zastopnik te družbe je tudi FR. SAKSER.

HOLLAND-AMERICA LINE

(HOLLAND AMERIŠKA ČRTA)

vozi kraljevo nizozemsko in pošto Zedinjenih držav med New Yorkom in Rotterdamom preko Boulogne-Sur-Mer.

POTSdam, parnik z dvojnimi vijakom, 12500 ton. ROTTERDAM, parnik z dvojnimi vijakom, 8500 ton.

STATENDAM, parnik z dvojnimi vijakom, 10500 ton. Parniki: MAASDAM, SPAARDAM in WERENDAM.

Najcenejša vožnja do ali od vseh krajev južne Avstrije.

Radi cene glej na posebaj objavljenih listinah.

Parobrodna črta ima svoje pisarne v

Trstu, št. 7 Prosta luka Inomostu, 3 Rudolfstrasse Dunaju, I. Kolowratring 10. Brnu, 21 Krona.

Parniki odpljujejo: iz ROTTERDAMA vsak četrtek in iz NEW YORKA vsako soboto ob 10. uri zjutraj.

Holland ameriška črta

39 Broadway, NEW YORK. 86 La Salle St., CHICAGO, Ill.

Zastopnik te družbe je tudi FR. SAKSER, 109 Greenwich St., New York.

Kares in Stocki

Bremen Bahnhofgasse stv 29 Bremen.

jedina slovenska tvrdka, ktera potnike iz

Bremena v Ameriko

samo z brzimi in poštinih parniki po zmernih cenah odpremljuje.

Vožnja čez morje traja samo 5 do 6 dni.

Slovenci in Hrvatje ne opuščajte pri Vašem potovanju v Evropo se oglašiti despevši v Bremen v našej pisarni, kjer si denar najbolje zmenjati zamorete, ter bode te najboljši način v domovino odpravljeni.

Ako bi Vaši sorodniki ali znanci radi k Vam v Ameriko potovali, tedaj jim pišite, da naj se samo na nas obrnejo; pri nas bodo dobro poučeni, kaj ameriška postava zahteva, da ne bodejo vrjuni in s tem denar zastoj zavozili.

Oglašila in vprašanja odgovarjajo se v vseh jezikih takoj, točno in vestno.

KAREŠ in STOCKI,

BREMEN, BAHNHOFGASSE 29.